

تشخیص و درمان لوکوسیتواسپرمی در مردان نابارور

هومن صدری اردکانی (M.D.)^۱، محمدمهدی آخوندی (Ph.D.)^۲

۱- مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی تولیدمثل، پژوهشکده فناوری‌های نوین علوم پزشکی جهاددانشگاهی ابن‌سینا، تهران، ایران.

۲- مرکز تحقیقات آنتی‌بادی منوکلونال، پژوهشکده فناوری‌های نوین علوم پزشکی جهاددانشگاهی ابن‌سینا، تهران، ایران.

چکیده

نقش لوکوسیتها در دستگاه تناسلی مردان و مایع منی پیچیده و دینامیک است. لوکوسیتها در هر انزال وجود دارند و در سطوح مختلف فعالیت می‌کنند. وجود تعداد زیاد لوکوسیتها در مایع منی، نشانه مهمی دال بر وجود عفونت یا التهاب دستگاه تناسلی مرد است. از سوی دیگر در بسیاری از مطالعات لوکوسیتواسپرمی با ناباروری مرد همراهی داشته است. کاهش تعداد، میزان حرکت اسپرمها و همچنین افزایش درصد شکل‌های غیرطبیعی آنها و افزایش سلول‌های ژرمینال نابالغ در مردان مبتلا به لوکوسیتواسپرمی گزارش شده است. سازمان بهداشت جهانی، وجود یک میلیون WBC یا بیشتر در هر میلی‌لیتر مایع منی را معادل لوکوسیتواسپرمی تعریف می‌کند. مشکلات تکنیکی در افتراق سلول‌های ژرمینال نابالغ موجود در مایع منی از لوکوسیتها وجود دارد. برای اهداف بالینی، عملی‌ترین روش برای تشخیص لوکوسیت در مایع منی، رنگ‌آمیزی پراکسیداز است. مطالعات مختلف نشانگر محدوده وسیعی از شیوع لوکوسیتواسپرمی ۲٪ تا حد ۳۵٪ در بیماران نابارور است. عمده بررسیها در گروه‌های جمعیتی با تعداد زیاد بیماران، شیوعی در حد ۲۰-۱۲٪ را در تمام بیماران نابارور نشان می‌دهد.

تصور اینکه لوکوسیتواسپرمی فقط نتیجه عفونت دستگاه تناسلی مرد است، اشتباه است. عوامل محیطی همچون استعمال دخانیات، مصرف الکل و همچنین ماری‌جوانا تعداد لوکوسیتها را در مایع منی افزایش می‌دهد. پرهیز طولانی مدت از مقاربت و برخی روش‌های ارتباط جنسی (مثل مقاربت مقعدی) می‌تواند موجب لوکوسیتواسپرمی شود. امروزه مستندات علمی متعدد، به لوکوسیتها و فرآورده‌های حاصل از آنها اشاره می‌نمایند که اثرات معنی‌داری بر اسپرم و عملکرد آن دارند. از این رو تشخیص لوکوسیتواسپرمی، علل ایجادکننده و درمان آن جایگاه ویژه‌ای در بررسی زوج‌های نابارور دارد.

کلید واژگان: لوکوسیتواسپرمی، ناباروری، پراکسیداز، مایع منی، گلبول‌های سفید، عفونت‌های دستگاه تناسلی.

مسئول مکاتبه: دکتر محمدمهدی آخوندی، پژوهشکده فناوری‌های نوین علوم پزشکی جهاددانشگاهی- ابن‌سینا، دانشگاه شهید بهشتی،

ولنجک، صندوق پستی: ۱۷۷-۱۹۸۳۵، تهران، ایران.

پست الکترونیک: akhondi@avesina.ac.ir